

In en Om

het Humanistisch Verbond

Mededelingen voor de leden / no. 2

Terugblik over 1961

Hoewel er in 1962 geen congres plaats vindt, heeft het hoofdbestuur toch wel een jaarverslag over het afgelopen jaar samengesteld, dat in verschillende interne bijeenkomsten besproken zal worden en t.z.t. in de beschrijvingsbrief zal worden opgenomen. De traditie getrouw geven wij hieronder enkele belangrijke gedeeltes weer.

Het ledental

Het verloop van het ledental heeft in 1961 een enigszins afwijkend beeld ten aanzien van het jaar daarvoor te zien gegeven. Het aantal aanmeldingen was groter, maar ook het aantal dankjes, hoewel het netto-resultaat toch beter is geweest dan in 1960. Er werden 968 nieuwe leden ingeschreven, waardoor het totaal tot 11.530 steeg.

Er werd onder hen, die in 1959 bedankt hebben een enquête gehouden, teneinde te trachten iets van de reden te weten te komen. In het blad voor functionarissen, Kader, is over de resultaten hiervan het een en ander medegedeeld. Het zal nodig zijn, om ook in de toekomst hiervan een duidelijker beeld te krijgen, opdat zo nodig het beleid hierop kan worden afgestemd. Maatregelen worden hiertoe door het Dagelijks Bestuur overwogen.

Van een bijzondere propaganda voor ledenwerving is geen sprake geweest. Wel werd besloten tot instelling van het instituut van de sympathisanten. Aan het eind van het jaar hadden zich hiervoor, voornamelijk uit de kring van leden van de Luisterkring, 700 deelnemers aangemeld.

De gemeenschappen

Het aantal gemeenschappen is in vergelijking met 1960 gestegen tot 83, door het zelfstandig worden van de vier Haagse deelgemeenschappen. De gemeenschap Tilburg moest opgeheven worden, omdat door vertrek van enkele leden van een behoorlijk functioneren geen sprake meer kon zijn. Het gewestbestuur van Noord-Brabant blijft echter contact onderhouden en er is in zekere zin nog een werkgroep aanwezig, die ook enkele bijeenkomsten heeft gehouden. Het aantal reeds bestaande werkgroepen werd uitgebreid en zijn thans aanwezig in Castricum, Delfzijl, Dokkum, Emmeloord, Hoek van Holland en Slikkerveer/Ridderkerk. De laatste twee zullen vermoedelijk binnenkort zelfstandige gemeenschappen kunnen worden. Er werden eveneens contacten gelegd in Goor, Hellevoetsluis en Zierikzee, terwijl een nieuwe poging in Den Bosch, na een openbare bijeenkomst, met succes werd bekroond.

De bijeenkomst op de zondagmorgen, een enkele maal op de middag, wordt nog in de meeste gemeenschappen gehandhaafd. Toch komen daarnaast een hele reeks van andere activiteiten, waarbij de aanwezigen zelf meer aan de bespreking deelnemen. De bijeenkomst in kleiner kring in de huiskamer heeft reeds een vaste plaats veroverd. Ook de gespreksgroep wint veld. Van 26 gemeenschappen is bekend, dat daar dergelijke groepen functioneren.

Voor al in zich sterk uitbreidende steden met geheel nieuwe wijken is decentralisatie van het werk geboden. Doordat zich in deze wijken veelal jonge mensen vestigen heeft de, eerst in Amsterdam gelanceerde gedachte van een bijeenbrengen van leden onder de 40 jaar, ook elders de aandacht getrokken. Men gaat er ook toe over vele kleinere bijeenkomsten een meer „open” karakter te geven, zodat ook niet-leden welkom zijn.

Het zgn. contactbezoek, waarbij een aantal vrijwilligers op zich neemt, de leden regelmatig te bezoeken nam belangrijk toe en vindt thans in ruim veertig gemeenschappen regelmatig plaats. Elders is men aan de opbouw van dit belangrijke stuk werk bezig.

De documentatie werd uitgebreid met een lijst van beschikbare boeken en brochures, een nota over de geestelijke verzorging en een publicatie van de Humanistische Stichting voor huisvesting van bejaarden. Er werd ook een brochure van de Stichting voor huwelijkscontacten aan toegevoegd.

Het orgaan voor de functionarissen, het blad Kader, kwam zoals gebruikelijk 5 keer uit en wordt met toenemende aandacht gelezen. De medewerking uit de kringen van gemeenschapsbestuurders e.d. neemt toe. Nieuw was het experiment, op bandjes opgenomen toespraken aan gemeenschappen ter beschikking te stellen.

Het aantal contacten, dat de gemeenschappen met andere organisaties onderhouden, nam toe. Ook wordt veel meer deelgenomen aan allerlei plaatselijk initiatieven. In vele gemeenschappen werd medewerking verleend aan collectes van Humanitas en Thuisfront.

Het rechtstreeks contact tussen bestuurders en hoofdbestuur werd bevorderd door het houden van regionale conferenties op „De Ark” met bestuurders van gemeenschappen van een zestal gewesten.

De gewesten en federaties

Er waren in het afgelopen jaar 12 gewesten en twee federaties, t.w. Amsterdam en Den Haag. De betekenis van de gewesten neemt toe, al zijn er nog een reeks van werkzaamheden, die zouden moeten worden aangevat. Naast de familiedagen, die vrijwel door alle gewestbesturen gehouden werden, verdienen de week-einden, die Drente en Zeeland belegden, bijzondere vermelding. Er was wederom veel belangstelling voor de studiedagen, waarbij in vele gevallen als onderwerp „De toekomst van het ongeloof” naar aanleiding van het bekende boek van Szcesny, in bespreking kwam. Het gewest Overijssel heeft wederom, thans in Ommen, de landdag op Hemelvaartsdag verzorgd, waar ruim 500 bezoekers kwamen.

Buitenwerk

Doordat de exploitatie van „De Ark” dit noodzakelijk maakte, werd er een contract afgesloten met een groot vervoersbedrijf, waardoor de mogelijkheid van de gebruikelijke familiecam-

pen moest vervallen. Er was een goed geslaagd zeilkamp met in totaal 42 deelnemers, een reeds spoedig volgeboekt kinderkamp voor 12 tot 15-jarigen op Terschelling met 34 liefhebbers en in Elspeet met 45 kinderen van 10 tot 12 jaar.

Voor ons conferentieoord „De Ark” was het in financieel opzicht een moeilijk jaar, vooral door de dringend noodzakelijke vernieuwingen. Gedurende de periode van mei tot september was de bezetting goed, van oktober tot april, op een aantal conferenties na, veel minder. Nieuw in de reeks van bijeenkomsten was de herfstconferentie voor onderwijsmensen.

Commissies

De werkzaamheden van de vaste commissies, zoals de Centrale Commissie voor Geestelijke Verzorging, de Buitenwerkcommissie, de Radiocommissie, de Emigratiecommissie, de Commissie Groepswork, de Beheerscommissie voor „De Ark”, de Redactieraad van „Mens en Wereld” gingen normaal door. Er werd onder voorzitterschap van mr. dr. H. J. Roethof een nieuwe commissie ingesteld en wel de Commissie Publieke Zaken, die tot taak heeft het hoofdbestuur te adviseren ten aanzien van standpuntbepaling in actuele kwesties. Leden van deze commissie zijn aangesloten bij de P.v.d.A., P.S.P. en V.V.D.

Publiciteit

Zowel van „Mens en Wereld” als van „Het Woord van de Week” kwam het abonnementental over de 5.000 heen, maar de stormachtige ontwikkeling van het aantal abonnees van dit laatste blad is voorbij. In „Mens en Wereld” werd een nieuwe rubriek begonnen onder leiding van C. H. Schonk, waarin persoonlijke moeilijkheden en levensvragen behandeld werden. In februari verscheen ter gelegenheid van het vijftienjarig bestaan van het Verbond een lustrumnummer met o.a. bijdragen van buitenlandse humanisten en Nederlandse christenen. Het mededelingenblad voor de leden „In en Om” verscheen acht keer, „Kader”, het orgaan voor de functionarissen 5 maal.

Dank zij de gastvrijheid van de omroeporganisaties vonden wekelijks radio-uitzendingen plaats voor de VARA, maandelijks voor de AVRO en driemaandelijks voor de Wereldomroep. Het ontwerp-Omroepwet werd door de regering ingetrokken en er werd een adviescommissie ingesteld, die de regering nader zal moeten voorlichten, waaronder ook over 't al of niet verlenen van zendtijd aan organisaties zoals het Humanistisch Verbond. In een door de VPRO in het leven geroepen werkgroep ter bestudering van het vraagstuk van een nationale omroep werd ook een hoofdbestuurslid van het Verbond uitgenodigd zitting te nemen.

Van de brochure „Modern Humanisme” door dr. J. P. van Praag verscheen een tweede druk, van „Wat ben ik eigenlijk?” de vierde. Van het rapport „Humanisme en Opvoeding” kwam een herziene uitgave uit.

De jaarlijkse persconferentie werd op 10 februari gehouden, waarbij vanzelfsprekend het 15-jarig bestaan aan de orde kwam en de huidige positie van het Humanistisch Verbond.

Socrates

De redactie van het tijdschrift „Rekenschap” werd uitgebreid met prof. dr. J. C. Brandt Corstius en drs. P. Thoenes. Het septembernummer was geheel gewijd aan Schopenhauer en werd gelijktijdig, in samenwerking met de Internationale School voor Wijsbegeerte, als brochure uitgegeven.

De gebruikelijke Zomerschool kon door omstandigheden geen doorgang vinden, terwijl op de voorjaarslanddag dr. A. Daan sprak over „Redelijke Ethiek” en op de najaarslanddag Gabriël Smit over „Het vertrouwen in de poëzie” en Adriaan Morriën over „Het wantrouwen tegen de poëzie”.

(vervolg op pagina 3)

LANDDAG TE DRIEBERGEN!

Weet U nog, dat wij U beloofden ditmaal meer te vertellen over het programma van de komende landdag? Nu is er al weer heel wat werk verzet en we komen nader tot een sluitend geheel.

Het ziet er nu als volgt uit:

- 10.00 uur aankomst en begroeting.
 11.00 uur opening door de voorzitter van gewest Utrecht en 't Gooi, de heer A. V. Dahler.
 11.10 uur excursies:
 a. rondgang in het Grote Bos. Bezichtiging van een bungalow (± 1 u.).
 b. Leersumse Veld. Meeuwenbroedkolonie. (± 5/4 u. lopen).
 c. Gimbornpark. Exotische planten en bomen. (± 1 u. lopen).
 d. Wijk bij Duurstede en de sluizen naar de Rijn. (± 20 min. lopen).
 e. Evangelische Broedergemeente „Hernhutters”. (± 5/4 u. rondgang).
 13.00 uur eigen boterhammen nuttigen. (Eventueel is ook een maaltijd te bestellen.)
 14.00 uur Vox Humana.
 14.30 uur kleinkunst door mevrouw H. de Goede-Baljet.
 15.00 uur prof. dr. B. W. Schaper spreekt over: „Voor een Open Humanisme”.
 16.00 uur Vox Humana.
 16.15 uur sluiting, theedrinken en afscheid nemen.
 17.00 uur vertrek.

Vanaf 14 uur hebben we een apart programma voor de jeugd, met eigen leiders en in een apart gebouwtje.

De toegangsprijs is vastgesteld op f 2,- p.p., 3 consumpties inbegrepen. Deze kaarten zijn voor hen, die op eigen gelegenheid komen bij de aanmeldingsadressen te bestellen.

Uit de verschillende gewesten hebben ons de volgende mededelingen bereikt:

Federatie Amsterdam

aanmelden: mevrouw H. Meyer-van Praag, Joh. Huizingalaan 239, Amsterdam-Slotervaart. Vermoedelijke buskosten f 3,50 p.p.

Noord-Holland

aanmelden: W. F. Koeman, Burg. Peecklaan 22, Schoorl.

Zd. Holland Nd.

aanmelden: mevrouw G. C. E. Roelofsen-Doorschodt, Waldeck Pymontlaan 4, Wassenaar.

Zd. Holland Zd.

aanmelden: mevrouw mr. J. C. E. de Boer-Engelvaart, Mr. Kesperweg 3c, Vlaardingen.

Federatie 's-Gravenhage

aanmelden: mevrouw A. J. van de Noordaa-van der Meer, Sweelinckstraat 33, 's-Gravenhage. Buskosten plusminus f 7,50.

Gelderland

aanmelden: mej. H. M. ter Heege, Waltersingel 86, Apeldoorn. Buskosten nog onbekend.

Overijssel

aanmelden: mevrouw M. C. de Nachtegaal, Europalaan 216, Enschede. Buskosten waarschijnlijk f 6-f 7.

Noord-Brabant

aanmelden: G. H. Clemens, Willem II-laan 2, Oss.

Utrecht en 't Gooi

aanmelden: de secretarissen van de gemeenschappen, tenzij in het plaatselijk orgaan anders is opgegeven. ('t Gooi en Soest organiseren een bus. Kosten: f 3,50)

Individuele deelnemers uit Friesland, Groningen en Drente kunnen kaarten krijgen aan de ingang van de zaal, tegen contante betaling.

Nu, het programma biedt voor ieder wat goeds, vindt u niet? Zij die de heer Schaper reeds eerder hoorden, zullen met verlangen naar zijn rede uitzien. En ook de voordracht, die mevrouw De Goede brengt, belooft uitstekend te worden.

U KOMT TOCH OOK?!!!

Jongeren-blad

Het Humanistisch Thuisfront bereidt de uitgave van een jongeren-blad voor, dat de naam „Ego” zal dragen. Zowel redactie als medewerkers zullen eveneens voor het grootste deel uit jongeren bestaan. Het is de bedoeling, dat dienstplichtige militairen zich gratis op het blad kunnen abonneren en dat voor andere jongeren de abonnementsprijs f 4,- bedraagt.

Sympathiek gebaar

Het bestuur van de gemeenschap Amersfoort heeft een schenking van f 500,- aan het hoofdbestuur gedaan. Het betrof hier een lening, zoals het hoofdbestuur wel meer geld leent bij gemeenschappen, die over wat kasmiddelen beschikken. Voor het bedrag wordt een tweede bandrecorder aangeschaft, waarvan bij de kaderopleiding geprofiteerd kan worden.

Humanistisch vormingsonderwijs

Het hoofdbestuur heeft in een brief aan de Tweede Kamer, nog eens om medewerking gevraagd, om tot een aanvulling te komen van artikel 41 van het Ontwerp van Wet tot Regeling van het Voortgezet Onderwijs (de zgn. Mammoetwet). Het gaat hier om de mogelijkheid te openen aan de openbare scholen onderwijs te verzorgen terzake van geestelijke en zedelijke vorming dat niet godsdienstig gefundeerd is, door leraren aangewezen door genootschappen op geestelijke grondslag.

Dit is een zaak, die enige overeenkomst vertoont met de strijd om de geestelijke verzorging in het leger. Ook hier een minister, die meedeelt, dat hem niet is gebleken, dat aan een zodanig onderwijs behoefte zou bestaan en dat hij bovendien vindt, dat de omschrijving van dat onderwijs te vaag is.

In bovengenoemde brief deelt het hoofdbestuur mede, dat het bereid is aan te tonen, dat die behoefte er wel is, zoals dat ook door het Thuisfront is gebeurd ten aanzien van de verzorging in het leger.

En wat de vaagheid van het begrip „niet-godsdienstig gefundeerd onderwijs terzake van geestelijke en zedelijke vorming” betreft, wijst het hoofdbestuur erop, dat het hier gaat om een verzamelbegrip. Het Humanisch Verbond meent immers in beginsel niet alleen voor zichzelf het recht te moeten bepleiten tot het geven van vormingsonderwijs, maar dat ook te moeten doen voor andere eventueel toe te laten genootschappen.

In de brief wordt nog eens aangehaald, wat in het rapport „Humanistische vorming”, dat in juli 1957 werd gepubliceerd, geschreven werd en er op gewezen dat een opleidingscentrum voor o.a. docenten voor humanistisch vormingsonderwijs in voorbereiding is.

Onze sympathisanten

Hoewel het niet storm loopt, is er toch een regelmatige toename te constateren. Op dit ogenblik naderen we de duizend en we nemen aan, dat de aanmeldingen regelmatig zullen blijven komen. Daar kunnen de leden ook wel wat aan bijdragen, door deze of gene, die ze kennen en die het Verbond wel een nuttige instelling vindt, een aanmeldingskaart in de hand te stoppen. Die kaarten zijn bij de gemeenschapssecretariaten of bij het Centraal Bureau altijd verkrijgbaar.

En laten de gemeenschappen vooral niet vergeten, de sympathisanten, waarvan ze nu weten, of ze in hun gemeenschap aanwezig zijn, voor bijeenkomsten uit te nodigen. Dat wordt in het algemeen zeer gewaardeerd. En er zijn er al enkelen bij, die na zo'n bezoek hun sympathisantschap in een werkelijk lidmaatschap hebben omgezet.

Humanisme en vakbeweging

Opnieuw heeft in samenwerking met het NVV een aantal functionarissen van verschillende vakbonden een conferentie op „De Ark” in Nunspeet bijgewoond. Deze conferentie stond onder leiding van de heer d'Angremont, terwijl als inleiders optraden mev. D. Heroma-Mealink en drs. J. Koopman, beiden lid van de Tweede Kamer, met resp. als onderwerp „Vakbeweging en maatschappelijk werk” en „Verantwoordelijkheid in de welvaartsstaat”. Een medewerker van het Kröller-Müller-museum hield een beschouwing over „de mens in de kunst”, toegelicht met dia's.

De deelnemers brachten tevens een bezoek aan het Militair Tehuis van het Thuisfront in 't Harde.

Humanistische vorming

In de kringen van het hoofdbestuur en gelukkig daar niet alleen wordt al lang gedacht over de vorm en wijze, waarop de jeugd geholpen zou kunnen worden bij het verwerven van een levensovertuiging. In enkele gemeenschappen hebben zich discussiegroepen er mee beziggehouden, o.a. in Voorburg/Rijswijk. Uit het blad van deze gemeenschap knipten we onderstaand artikelje en we sluiten ons van harte aan bij de suggestie, om er eens over na te denken.

„Inderdaad ligt er nog veel werk op ons te wachten, hoewel het Humanistisch Verbond het afgelopen jaar niet stil heeft gezeten. In 1961 is de minister van defensie er tenslotte toe gebracht om de gelijkwaardigheid van de humanistische geestelijke verzorging in het leger te erkennen. Dat was een groot succes op landelijk niveau op het gebied van de jeugdzorg. Maar de eigenlijke zorg voor de jeugd – het onderwijs, hoe is het daarmee gesteld? In het komende jaar zal de z.g. mammoetwet op het voortgezet onderwijs worden behandeld, als niet alle tekenen bedriegen. Voor ons is van belang art. 41, waar de minister veronderstelt „Aan openbare scholen worden op verzoek van kerkelijke gemeenten of van plaatselijke kerken de leerlingen in de gelegenheid gesteld in de schoollokalen godsdienstonderwijs te volgen van godsdiensteraren, daartoe door die gemeenten of kerken aan te wijzen”. Het vierde lid van dit artikel stelt voor om godsdiensteraren voor hun werk te bezoldigen en dit is nieuw.

U voelt, dat dit een uitermate belangrijke bepaling is en als die ongewijzigd wordt aangenomen, betekent dit voor de confessionele groepen het veroveren van een belangrijk bruggehoofd

in de strijd om de „her-kerstening van de openbare school”, zoals zij dat noemen. Natuurlijk heeft het H.V. zich niet onbetuigd gelaten en zich tot de minister gewend met verzoek om ook bezoldigde humanistische geestelijke verzorging mogelijk te maken en natuurlijk is hier voorlopig afwijzend over beschikt. Gesteld nu eens, dat straks bij de openbare behandeling van dit wetsontwerp een amendement in de geest van het H.V. zou worden aangenomen vooruit maar, nogmaals door absenteïsme van de KVP, wat dan? Hebben wij dan de mensen om dit stuk humanistische geestelijke verzorging ter hand te nemen? En de boeken? En de ideeën? Dat komt allemaal best terecht, zult u zeggen en ook ik ben daar uiteindelijk niet pessimistisch over, maar toch ... hier mogen we wel eens over nadenken, vindt u niet? Vanzelf gebeurt er niks. Merkwaardig genoeg is men ons in België op 't stuk van de humanistische geestelijke verzorging op de scholen een heel eind voor”.

Opheffing gem.schappen

Bij besluit van het hoofdbestuur zijn de gemeenschappen De Kanaalstreek en Terschelling opgeheven. Door allerlei tegenslagen lukte het niet, enige activiteit te ontplooiën en daarom moest dit gebeuren. Hopelijk is het van tijdelijke aard. De leden zijn nu algemeen leden van de gewesten Groningen en Friesland geworden. Enkel in Stadskanaal hebben zich bij gemeenschap Veendam-Wildervank aangesloten.

Abonneert u op „Het Woord van de Week” het orgaan van de „Humanistische Luisterkring”.

Het abonnementsgeld bedraagt f 4,— per jaar.

Administratie Oudegracht 152, Utrecht, Postgiro 58.

(slot van pagina 1)

Op 11 februari was er een conferentie voor juristen, met als inleiders mr. H. B. J. Waslander en prof. dr. I. Samkalden.

De directeur van de Stichting, de heer D. T. Winter moest zich wegens tijdsgebrek terugtrekken en werd opgevolgd door ir. A. Waasdorp.

Geestelijke verzorging

Er was een belangrijke toename van het aantal plaatselijke geestelijke raadsleden. Het waren er aan het eind van 1961 46 in 35 gemeenschappen tegenover 36 in 27 gemeenschappen in het voorafgaande jaar. Ook werden voor het eerst medewerkers voor deze raadsleden in het werk ingeschakeld, terwijl het instituut van contactpersonen aanzienlijke uitbreiding onderging.

Het aantal contacten met gedetineerden steeg eveneens. Bezoeken aan arbeiderskampen namen af omdat een aantal van deze kampen werd opgeheven. In de gemeenschappen werd werd opgeheven. In de gemeenschappen werd doorgegaan met het bezoeken van zieken en bejaarden, en de medewerkers op dit terrein werden wederom op een landelijke conferentie in november bijeen geroepen, waar in het bijzonder de problemen rondom de bejaardenzorg besproken werden.

Contacten

Melding wordt gemaakt van de pogingen een wijziging in het ontwerp van wet tot regeling van het voortgezet onderwijs (de Mammoetwet)

te verkrijgen, om naast het godsdienstonderwijs ook niet-godsdienstig vormingsonderwijs mogelijk te maken. Ook richtte het hoofdbestuur zich tot de minister inzake het ontwerp van wet premie kerkenbouw.

In de Kamers werd een amendement aangenomen op de Kinderbeginselenwet, waardoor de mogelijkheden van humanistische geestelijke verzorging van kinderen in Rijksinrichtingen verruimd werden. Ook wordt melding gemaakt van de besprekingen rondom de geestelijke verzorging in het leger.

Het jaarverslag maakt verder nog melding van alle contacten met de zusterorganisaties en de Humanistische Internationale. Het hoofdbestuur was vertegenwoordigd op vergaderingen van Volksonderwijs, de federatie Ankerclubhuiswerk, op een conferentie van de Humanistische Werkgemeenschap in de P.v.d.A., op het congres van Humanitas en het N.O.V.

Het slotwoord geeft nog eens een opsomming van de vele taken die door het Verbond moeten verricht worden en waarvan de vervulling gered wordt door het feit dat slechts een klein deel van de ongodsdienstige humanisten in dit opzicht zich van hun verantwoordelijkheid bewust zijn. De materiele positie van het Verbond is door de uitstekende resultaten van de Stichting Steunfonds Praktisch Humanisme gelukkig verbeterd. Maar slechts door uitbreiding van de kleine groep functionarissen en ook van vrijwilligers kan datgene gedaan worden, wat eigenlijk zou gedaan moeten worden.

De vakantieplannen voor 1962 zijn hieronder aangegeven.

A. Buitenwerk commissie

Kinderkamp 10-12 jarigen

Onder leiding van de heer en mevrouw Wegelaar, Erasmusgracht 23 III, Amsterdam, tel. 020-83919, is er dit jaar weer een kamp voor 10-12 jarigen. De Korenbloem in Elspeet is voor de week van 14 tot 21 juli gereserveerd. De prijs bedraagt f 39,50 inclusief f 2,— zakgeld.

Tentenkamp 13-15 jarigen

Twee kampen op Texel van maximaal 24 personen en wel van 31 juli-10 augustus en van 18 augustus tot 28 augustus.

Leiding P. van Soelen, de Genestetlaan 3, Bilt-hoven, tel. 03402-4468.

De prijs bedraagt f 50,— voor 10 dagen.

Familie tentenkamp

Ook voor gezinnen is er bij voldoende deelname een tentenkamp n.l. 21 juli tot 28 juli op Texel. De leiding wordt nog later bekend gemaakt evenals de prijs. Voor tenten en kookmateriaal zal worden gezorgd. Voorlopige aanmeldingen worden graag vóór 20 april ingewacht op het Centraal Bureau, tel. 030-10163.

Zeilkamp

Van 4 tot 18 augustus is er wederom een zeilkamp op Langweer. Nadere gegevens volgen nog. Voorlopige aanmeldingen graag aan het Centraal bureau, Oudegracht 152, Utrecht.

B. De H.J.B. (Hum. jeugdbeweging).

Voor 16-22 jarigen organiseert de H.J.B.:

1. Twee zeilkampen te Langweer en wel van 21-28 juli en van 18-25 augustus. Prijs f 50,— per week.
2. Een tentenkamp op Texel van 10-18 augustus. Prijs f 28,— per week. Inlichtingen en aanmelding bij: Jeanet Veenstra, Zocherstraat 62 II, Amsterdam, tel. 020-123135.

C. Humanistische Jeugd Gemeenschap

De H.J.G.-kampen gaan bij gebrek aan belangstelling niet door.

Niet tevergeefs

Het beroep, dat op elk lid is gedaan zijn contributie nog eens te bekijken en waar mogelijk aan te passen, is niet zonder gevolg gebleven. Velen hebben inderdaad hun contributie-bijdrage herzien, m.a.w. verhoogd en het resultaat is belangrijk. Met de nieuwe leden meegerekend, die zich in 1961 hebben aangemeld, is er een totale verhoging van het inkomen met ruim f 12.000,—.

Een opmerkelijk feit is, dat wie zich thans als nieuw lid laat inschrijven over het algemeen een hogere contributie betaalt, dan wie al geruime tijd lid is. Dat is wel te verklaren doordat we zo langzamerhand gewend zijn geraakt dat alles zijn prijs heeft en dat niets meer „goedkoop” is. Toch is de contributie van het Verbond nog steeds laag te noemen indien men deze vergelijkt met de bijdrage, die leden van de kerk afdragen.

Vermoedelijk zal het verzoek nog wel enige tijd doorwerken en zullen meerderen ertoe overgaan hun financiële steun te vergroten, vooral als ze bedenken wat er gedaan wordt en wat er nog gedaan moet worden.

Nieuws uit de gemeenschappen

In *Heerlen* heeft men inmiddels de forum-avond achter de rug, waarover elders al bericht werd. Daar is door deze kleine groep heel wat werk voor verzet.

Een eveneens kleine gemeenschap als *Goes* slaagt er de laatste maanden voortreffelijk in, leden en belangstellenden aan zich te binden. Men weet overal mensen te vinden, die iets kunnen bijdragen en de sfeer is uitstekend.

Amersfoort heeft dit seizoen de moed gevonden af te stappen van de „grote” bijeenkomsten, op een enkele uitzondering na, en gespreksavonden te houden. Er is veel belangstelling voor. Nu nog een versterking van het bestuur, o.a. een voorzitter, en dan ziet het er weer wat zonniger uit.

Sedert *Utrecht* de goede gedachte heeft gehad een drukker in zijn bestuur op te nemen, krijgen de leden een behoorlijk blad toegezonden. De activiteiten van de zgn. districten nemen voortdurend in omvang toe. Nog even doorgaan en Utrecht moet een federatie worden.

Met enige trots constateert de redactie van het blad van *Arnhem*, dat er steeds meer brieven en reacties komen op hetgeen geschreven wordt. Dat is plezierig, want het is een bewijs dat het blad gelezen wordt.

Zwolle heeft gedurende een aantal maanden ernstige moeilijkheden gehad, die echter nu hopenlijk zijn overwonnen. Men heeft in elk geval een hele serie plannen.

In *Enschede* heeft het bestuur nogal wat wijziging ondergaan. Geen moeilijkheden gelukkig, alleen, er moest eens wat vers bloed in, hetgeen gelukt is. Er komt eind mei een week-end voor de leden, het huis daarvoor is al besproken.

Voorburg/Rijswijk heeft een discussie-avond gehad over „Kernproblemen van humanisme en christendom”, met als sprekers ds. Tjalsma en dr. Van Praag. Vooraf werd aan de leden de stellingen toegezonden, waarover de beide inleiders zouden spreken.

Ook in *Zandvoort* werd aandacht besteed aan het werk van UNESCO door een filmvoorstelling. Wie er prijs op stelde, kon per auto worden gehaald.

Ter navolging

In het blad van de gemeenschap Groningen lezen we het volgende:

Een der leden in *Corpus den Hoorn* nam een initiatief waardoor inhoud wordt gegeven aan het praktische doel van het Verbond, namelijk een gemeenschap te zijn voor buitenkerkelijken, waarin men elkander ook van meer nabij persoonlijk leert kennen, zeker in de wijk waar men woont. Hoe kan dit doel beter worden bereikt dan door elkander in kleine kring geregeld te ontmoeten in de ongedwongen sfeer van een huiskamer, waar men tot gedachtenwisseling komt over allerlei onderwerpen, welke de deelnemende wijkgenoten van tijd tot tijd bezighouden? De grote bezinningsbijeenkomsten, na afloop waarvan ieder weer zijns weegs gaat, bieden daartoe immers onvoldoende gelegenheid, terwijl daar ook de leeftijden der bezoekers soms zeer uiteenlopen.

In *Corpus den Hoorn* nu hebben de leden tussen ongeveer 30 en 40 jaar besloten elkaar regelmatig te ontmoeten om tot een bevredigende gemeenschapsvorming in hun wijk te

Het bestuur van *Soest/Baarn* heeft het mededelingenblad een iets andere vorm gegeven, meer een soort nieuwsbrief, waarin medewerkers zich tot de leden richten. Eén van hen meent, dat er best wat leden bij kunnen en dat een aantal van 125 helemaal geen utopie behoeft te zijn. Hetgeen we gaarne onderschrijven.

Overall zijn mensen te kort, schrijft de secretaris van *Schiedam*. Zou je zo niet zeggen als je daar rondkijkt. Mensen zijn er genoeg, maar de kunst is de goede te vinden. En daar zijn ze dan ook ijverig mee bezig, waarbij we van harte hopen, dat ze succes zullen hebben.

Ook *Rotterdam* gaat wat meer doen voor zijn jongere leden, of liever, ze doen het zelf wel, als ze elkaar maar eenmaal ontdekken hebben. En die nuchtere lieden gaan zich ook wagen aan muziek en zang. Nog even geduld, en we hebben een concours van humanistische koren.

Zeist gaat ook een poging doen in de richting van een vrouwengroep. T.z.t. horen we er wel meer over. En behalve de normale bijeenkomsten voor leden en belangstellenden gaat men ook eens op bezoek bij het kasteel Amerongen.

In *Haarlem* zijn ze blijkbaar zo geschrokken van het succes van de nieuwjaarsbijeenkomst dat ze er nog niet over uitgepraat zijn. Het was niet alleen gezellig, er zat ook lijn in en de jonge toneelgroep heeft er zijn debuut gemaakt. Maar ook de ernst eist weer de aandacht, want in een serie cursussenavonden zijn de verschillende aspecten van het humanisme aan de orde geweest.

Ook *Dordrecht* kan de laatste tijd nieuwe leden welkom heten, terwijl de belangstelling voor de bijeenkomsten toeneemt. Men houdt wat kortere inleidingen en heeft dan ruim tijd voor een discussie.

In het nieuwe, in groter opmaak verschijnende blad van *Leeuwarden*, dat niet alleen aankondigt wat er gaat komen, maar ook verslag geeft van wat er heeft plaats gehad, schrijft een ziekenbezoekster iets over haar ervaringen. Er blijkt uit, dat het vooral voor haar zelf een beleving is en haar het gevoel geeft weer nuttig te zijn, nu de kinderen haar niet meer zo nodig hebben. En met deze constatering laten we het er voor deze keer bij.

komen. Om aan deze avonden een extra aantrekkelijk tintje te geven, besloot men na onderling overleg, dat een onderwerp, dat de deelnemers interesseert, centraal zal staan. Zo staan er voor de komende winter op het programma: Ballet, Moderne Muziek, Dia's over Frankrijk, Internationale bouwstijlen en wat er verder nog voor opwallingen komen. Voor elk onderwerp zal een inleider worden uitgenodigd, die al dan niet uit eigen kring komt. Ook de door het Verbond uitgegeven brochure: „Onze kinderen tussen Christendom en Humanisme” zal men samen gaan lezen en in discussie brengen.

Is dit iets ter navolging in andere wijken en nodigt u uw buitenkerkelijke buurman uit, die het wellicht ook prettig vindt te worden opgenomen in een groepje min of meer gelijkgezinden?

M. H. van Dijk

Naschrift

En wat doen nu de „veertig-plus”ers? Laten die het erbij zitten? Wanneer start uw wijkbijeenkomst? Het leven begint bij veertig! Als het doorgaat zullen we graag een quiz houden op onze oudejaarsbijeenkomst tussen oud en nieuw van *Corpus den Hoorn*.

Red.

Geen lid? Toch een band!

Maak uw vrienden sympathisant!

Landdag Socrates

In het vorige nummer hebben we aangekondigd, dat één der inleiders op de voorjaarslanddag prof. Ten Have zou zijn. Dit berustte op een misverstand dezerzijds en moet dus gerectificeerd worden. We weten nog niet, wie er wel komt, maar dat hoort u t.z.t.

Zomerkampen Hum.

Jongeren Gemeenschap

Van de HJG ontvingen we bericht, dat deze kampen niet doorgaan. Er bleek te weinig belangstelling voor te bestaan. Helemaal begrijpen doen we het niet, ze waren niet duur en zouden in een heel mooie streek worden gehouden.

Conferentie grote gemeenschappen

Met de bestuurders van onze grote gemeenschappen en federaties (Amsterdam, Arnhem, Groningen, Den Haag, Haarlem, Rotterdam, Utrecht en Voorburg/Rijswijk) heeft het dagelijks bestuur zaterdag 10 maart een afzonderlijke bespreking gehouden. Onderwerp van gesprek was in het bijzonder de snelle uitbreiding, die tal van steden ondergaan, de noodzaak het werk van het Verbond te differentiëren en vooral in de nieuwe wijken de mensen op te vangen en present te zijn. Er was veel belangstelling, geen enkel bestuur had verstek laten gaan en er is levendig van gedachten gewisseld. In „Kader” komt een uitvoerig verslag.

Forumavond in Heerlen

In een stampvolle zaal, die de 200 bezoekers nauwelijks kon bevatten, heeft op 14 maart voor de eerste maal in Heerlen in het openbaar een gesprek plaatsgevonden over christendom en humanisme. Deelnemers aan het gesprek, dat tot thema de vraag had: „Wat denkt u van het humanisme?” waren prof. dr. F. Heggen, docent aan het groot-seminarie te Roermond, ds. J. Stap, hervormd predikant te Heerlerheide, ds. J. Knot, doopsgezind predikant te Heerlen, drs. N. Scheps, gereformeerd leraar aan het Grotius-college te Heerlen en dr. D. H. Prins, oud hoofdbestuurder van het Verbond.

De verslagen uit de kranten, ook van katholieke zijde, waren over het algemeen zeer waardevol en ingenomen met dit initiatief van humanistische kant. Geen van de christelijke sprekers heeft zich denigrerend over het humanisme en het Verbond uitgelaten, integendeel. Men bleek zonder uitzondering van mening, dat het humanisme als een achtbare levensovertuiging gezien moet worden, en dat activiteiten op het gebied van de geestelijke verzorging niet belemmerd mogen worden en door het rijk behoren te worden gesubsidieerd. Ds. Stap en ook drs. Scheps schaarden zich achter de beslissing van de Hervormde Synode, dat de Mammoetwet aan de humanisten de mogelijkheid moet openen, om, indien dit gewenst wordt, humanistisch vormingsonderwijs aan de middelbare scholen te geven.

Onze Limburgse vrienden kunnen tevreden zijn met de belangstelling en constateren, dat hun harde werken niet vergeefs is geweest. Hulde.